

Päiväys/Datum

23.05.2023

Dnro/Dnr

TRAFICOM/159085/05.00.29.00/2023

Julkisen palvelun velvoitteen asettaminen yhteysvälin Helsinki – Savonlinna säännölliseen lentoliikenteeseen ajalle 2023 – 2025

Viranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jatkossa Traficom)

Toimivalta ja lainsäädäntö

Lain liikenteen palveluista (320/2017) 172 §:n mukaan lentoliikenneasetuksen 16 artiklassa tarkoitetun julkisen palveluvelvoitteen asettamisesta päättää Liikenne- ja viestintävirasto. Virasto voi asettaa lentoliikenneasetuksen mukaisia rajoituksia julkisen palveluvelvoitteen piiriin kuuluvalla reitillä, jos rajoitukset ovat tarpeen liikennöinnin turvaamiseksi reitillä.

Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008, jäljempänä "lentoliikenneasetus", 16 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltio voi neuvoteltuaan muiden asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa ja ilmoitettuaan tästä komissiolle, asianomaisille lentoasemille ja kyseistä reittiä liikennöiville lentoliikenteen harjoittajille, asettaa julkisen palvelun velvoitteen säännölliselle lentoliikenteelle yhteisössä sijaitsevan lentoaseman ja kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan, syrjäistä tai kehitysalueita palvelevan lentoaseman väliselle reitille taikka vähäliikenteiselle reitille sen alueella sijaitsevalle lentoasemalle, jos tällaista reittiä pidetään ehdottoman tärkeänä lentoaseman liikennöntialueen taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle.

Tällainen velvoite saadaan asettaa vain sikäli kuin tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että säännöllinen lentoliikenne tuolla reitillä täyttää sellaiset jatkuvuus, säännöllisyys, hinnoittelua tai vähimmäiskapasiteettia koskevat vahvistetut vähimmäisvaatimukset, joita liikenteenharjoittajat eivät täyttäisi, jos ne ottaisivat huomioon yksinomaan kaupalliset etunsa.

Saman artiklan kohdan kolme mukaan asianomaisten jäsenvaltioiden on arvioitava suunnitellun julkisen palvelun velvoitteen tarve ja riittävyys ottaen huomioon

- suunnitellun velvoitteen oikeasuhteisuus kyseisen alueen taloudellisiin kehitystarpeisiin nähden;
- mahdollisuus käyttää muita liikennemuotoja sekä se, kuinka hyvin nämä liikennemuodot vastaavat kyseessä olevia liikennetarpeita erityisesti siinä tapauksessa, että suunnitellulla reitillä harjoitetaan jo rautatieliikennettä, jota käyttäen matkustusajaksi on alle kolme tuntia ja jonka tiheys ja yhteydet ovat riittävät ja ajoitus sopiva;
- lentohinnat ja ehdot, joita käyttäjille voidaan tarjota;

d) kaikkien kyseistä reittiä liikennöivien tai sillä liikennöintiä suunnittelevien lentoliikenteen harjoittajien toiminnan yhteisvaikutus.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom asettaa julkisen palveluvelvoitteen lentoliikenneasetuksen 16 artiklan tarkoittamalla tavalla yhteysväliille Helsinki-Savonlinna.

Velvoitteen voimassaolo

Velvoite on voimassa 9.10.-2023- 19.12.2025.

Perustelut

Valtion vuoden 2023 talousarvion mukaan Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle momentille 31.20.55 'Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen' on määrätty Savonlinnan lentoyhteydelle miljoona euroa. Talousarvion perusteluissa todetaan seuraavasti: "Lentoliikennettä voidaan ostaa paikkakunnille, joille matka-aika Helsingistä junalla on yli kolme tuntia. Säännöllisen lentoliikenteen ostoilla turvataan erityisesti elinkeinoelämälle tarpeellisia yhteyksiä. Myös paikalliset ja alueelliset tahot osallistuvat kyseisten yhteysvälien rahoittamiseen. Vuonna 2021 Helsingin ja Savonlinnan välisessä ostoliikenteessä matkusti 560 matkustajaa syys—joulukuun välillä. Helsinki—Savonlinna -reitillä säännöllisen lentoliikenteen sopimus oli voimassa 8.1.2018—18.12.2020, mutta 3.4.2020 allekirjoitetun sopimusmuutoksen perusteella ja koronaviruksen (covid-19) aiheuttaman pandemian johdosta liikenne keskeytettiin toistaiseksi. Pandemian vuoksi myös vuoden 2020 matkustajamäärät olivat vähäiset (1 200 matkustajaa). Vuonna 2021 lentoliikenne kilpailutettiin uudestaan Traficom ja Savonlinnan kaupungin toimesta ajalle 4.10.2021—20.12.2024"

Jos yksikään lentoliikenteen harjoittaja ei ole osoittanut kahden kuukauden eli 61 vuorokauden kuluessa siitä kun julkisen palvelun velvoite on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, olevansa aloittamassa kestävää säännöllistä lentoliikennettä tälle reitille joko suoraan tai mahdollisen lentoasemien välisen välilaskupaikan kautta asetetun julkisen palvelun velvoitteen mukaisesti, Suomen valtio saa rajoittaa pääsyn säännölliseen lentoliikenteeseen tällä reitillä vain yhteen yhteisön lentoliikenteen harjoittajaan tässä velvoitteessa määritellyksi ajaksi, jonka jälkeen tilannetta tarkastellaan uudestaan.

Julkisen palveluvelvoitteen sisältö

Lentoyhteyksien vähimmäismäärä

Yhteyksien vähimmäismäärän Helsingin ja Savonlinnan välillä on oltava 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti kuusi (6) vuoroparia viikossa, lukuun ottamatta arkipäiviä, yleisiä vapaapäiviä ja niiden välissä olevia yksittäisiä arkipäiviä. Edellä mainittujen vuorojen lisäksi on mahdollisuus liikennöidä erillisiä lisävuoroja muutoin erikseen sovittavalla tavalla kysynnän mukaan.

Velvoite ei ole voimassa kunkin vuoden elokuussa noin 2-3 viikon ajan. Mahdolliset kiitotien ja muiden turvallisuuslaitteiden korjausparannukset sekä pidemmät huoltoseisakit poissulkevat myös velvoitteen.

Paikkamäärä ja matkatavarat

Lentokoneen paikkamäärän on oltava vähintään 21 paikkaa/ suunta. Lennoilla matkustajan tulee veloitus matkan kestosta riippumatta saada ruumaan 20 kg kuljetettavaksi

jätettävää matkatavaraa ja 8 kg käsimatkatavaraa.

Lippujen hinnat ja lipunmyynti

Yhdensuuntainen Savonlinnan ja Helsingin välinen lippu saa maksaa enintään 150 euroa. Edestakainen lippu saa maksaa enintään 220 euroa. Näiden lipunhintojen tulee sisältää kaikki verot ja muut maksut. Näiden lippujen tulee sisältää muutosmahdollisuus.

Liikenteenharjoittajan on sovittava julkisen palvelun velvoitteen reittiä koskevasta interline-järjestelystä vähintään yhden sellaisen liikenteenharjoittajan kanssa, joka hoitaa lentoliikennettä Helsingin lentoasemalta vähintään kahteen merkittävään Euroopan kohteeseen. Interline-sopimuksessa on oltava samat tai vastaavat ehdot ja reitin lennoista perittäviin hintoihin on sovellettava kansainvälisten määräysten mukaista määräsuhdejärjestelmää. Liikenteenharjoittajan on tehtävä interline-sopimus kaikkien sitä haluavien kanssa samoin tai vastaavin ehdoin. Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada valvontaa varten liikenteen harjoittajalta tarpeelliset interline-sopimuksia ja niiden ehtoja koskevat tiedot.

Lentoliikenteen harjoittajalla tulee olla käytössään kansainvälinen Suomessa voimassa oleva paikanvaraus- ja lipunkirjoitusjärjestelmä sekä IATA-interlinesopimus mukaan lukien jatkoyhteyden läpihinnoittelu ja matkatavaroiden jatkoselvitys. Tiedot lippujen hinnoista ja liikenteen aikataulusta on oltava kansainvälisessä paikanvaraus- ja lipunkirjoitusjärjestelmässä.

Lentojen myynnissä on käytettävä vähintään yhtä tietokonepohjaista paikanvarausjärjestelmää.

Lentojen markkinoinnissa on käytettävä vähintään yhtä kansainvälistä paikanvaraus- ja muiden matkailupalvelujen tietokonevarausjärjestelmää operaattorin omien järjestelmien lisäksi. Lentojen varaamisen tulee olla mahdollista myös suomen kielellä.

Lentokenttäoperaattori Finavia Oyj:n asettamat vaatimukset

Lentoyhtiön tulee hyväksyä ja sopia kaikista lentokenttäoperaattori Finavia Oyj:n palveluehdoista viimeistään 30 vuorokautta ennen liikenteen aloittamista. Toiminnassaan lentoyhtiön on noudatettava Finavia Oyj:n palveluehtoja.

Palvelun jatkuvuus

Liikenteen harjoittaminen kyseisellä reitillä edellä mainittuja julkisen palvelun velvoitteita noudattamatta voi johtaa hallinnollisiin tai oikeudellisiin seuraamuksiin.

Lentoasemien lähestymisvaatimukset (ICAO Performance Based Navigation):

RNAV STAR tai RNAV SID -menetelmien käyttäminen edellyttää RNAV 1 -kelpoisuutta ja sensoreista ainoastaan GNSS on tuettuna. Helsinki-Vantaan lähestymisalueella on RNAV STAR -menetelmissä myös DME/DME-toiminto tuettuna.

Kaikki lähestymismenetelmät PBN-toimintaympäristössä edellyttävät RNP APCH -kelpoisuutta mukaan lukien ILS ja LOC -menetelmät, koska niissä alku-, väli- ja keskeytetty lähestyminen perustuvat RNP-toiminnallisuuden hyödyntämiseen. APV Baro-VNAV -lähestyminen LNAV/VNAV -minimiin edellyttää lisäksi APV Baro-VNAV -kelpoisuutta APV SBAS -lähestyminen LPV-minimiin edellyttää SBAS-vastaanotinta ja -kelpoisuutta.

Päätöksen kohteena olevalla Savonlinnan lentoasemalla on ainoastaan PBN-

toimintaympäristö eli konventionaalisia mittarimenetelmiä ei ole käytettävissä. Lentoasemalle ja lentoasemalta toimiminen edellyttää vähintään RNP APCH -kyvykkyyttä ja -kelpoisuutta.

Matkustajapalvelu

Liikenteenharjoittajan on varmistettava, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 säännöksiä noudatetaan. Kyseinen asetus koskee matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämiseen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen myöhästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevia yhteisiä sääntöjä.

Toimintarajoitteisten henkilöiden mahdollisuudet käyttää palvelua

Liikenteenharjoittajan on varmistettava, että vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2006 säännöksiä toteutetaan lentoliikennepalvelun tuottamisessa.

Sovelletut lainkohdat

1. Lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 16 artikla
2. Laki liikenteen palveluista (320/2017) 172 §

Muutoksenhaku

Tähän päätöksen saa hakea oikaisua, oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 23.5.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficom:n kirjaamosta.

Pentinsaari Pietari
Eklund Pipsa

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeriö

Finavia Oyj

ANS Finland Oy

Helsinki Slot Coordination

Savonlinnan kaupunki

Liitteet

Oikaisuvaatimusosoitus